

Hilde Lundgaard og Trond J. Strøm

Aftenposten

Den store forskningsbløffen

Metoderapport til SKUP for 2018

FOTO: TOM A. HOLLSTAD

A-magasinet

A
Aftenposten

FREDAG 17. august 2018
Uke 33 • Nr. 229 • 159. årgang
Løssalg kr 45
(Leverert hjem fra kr 12.
Bestill på ap.no/abo) ○○★

Aftenposten
AVSLØRER

Den store forskningsbløffen

Mot betaling kan hva som helst bli publisert som forskning. For 8000 kroner ble ren svada til vitenskap og Aftenpostens journalister til «professorer». Professor Dag O. Hessen frykter at falsk forskning kan ødelegge tilliten til all forskning.

A-MAGASINET • SIDE 14-23

Aftenposten-journalistene Hilde Lundgaard og Trond Strøm limte sammen en falsk forskningsrapport.

1. Innledning

4. mai 2018 mottok vi et høytidelig brev med flotte stempler på e-post:

Den internasjonale vitenskapelige komiteen i ICCA 2018 var glade for å kunne meddele at artikkelen *“Online Algorithms Considered Harmful”* signert professorene Trond J. Strøm og Hilde Lundgaard, hadde passert nåløyet:

Forskningen vår var godkjent for presentasjon under den prestisjetunge todagers konferansen innen datavitenskap i Wien. I tillegg ville den bli publisert i ett av de digitale og “svært innflytelsesrike” tidsskriftene til arrangøren, WASET (World Academy of Science, Engineering and Technology).

Det ligger et dilemma her: Ingen av oss har noen vitenskapelig karriere å vise til, og vi er journalister, ikke professorer.

Drøyt tre måneder senere, 17. august, publiserte A-magasinet en stor artikkel med tittelen **“Den store forskningsbløffen”**. Vi kunne dokumentere at det er fullt mulig å bli antatt på en tilsynelatende seriøs forskningskonferanse med “forskning” som er den rene svada. I tillegg kunne vi avsløre at en rekke norske forskere, som i motsetning til A-magasinet journalister faktisk driver med forskning, også har deltatt på slike useriøse konferanser. Og, mer alvorlig, publisert offentlig finansiert forskning i svært tvilsomme tidsskrifter. Vi publiserte en serie artikler om fenomenet “røverforskning”. De skapte stor debatt og oppmerksomhet både i akademia og blant vanlige lesere. I ettertid har de også fått direkte konsekvenser.

Vi retter en stor takk til Aftenpostens utvikler Fredrik Hager-Thoresen, som laget en flott visuell presentasjon til den digitale utgaven av hovedsaken.

2. Bakgrunn

Temaet for artikkelserien var hvordan en stor industri av “snyltere” er bygget opp i kjølvannet av den stadig økende mengde forskningspublisering. Industrien omtales ved ulike navn, på engelsk gjerne “predatory publishing”, altså “rovdyr-publisering”. Vi velger å bruke uttrykket “røver”.

Røver-industrien består av aktører som arrangerer konferanser og utgir tidsskrifter der tilsynelatende seriøs forskning blir presentert. Men der seriøse aktører bedriver streng kvalitetskontroll, blant annet ved hjelp av redaksjonsråd med kompetente fagfolk og såkalt fagfelleevaluering, er slik kontroll ofte ikke-eksisterende hos “røverne”. De utgir seg for å holde høy standard, men i praksis slipper de til alle som er villige til å betale.

Denne bransjen er uoversiktlig, men omsetter anslagsvis årlig for hundrevis av millioner kroner på verdensbasis.

Hva er problemet?

Det er mange problematiske sider ved røverforskning:

- Forskere som produserer lite kan ved hjelp av røver-tidsskrifter fylle opp CV-en med tilsynelatende seriøs publisering for å fremme egen karriere
- Røvertidsskriftene/konferansene brukes til å publisere falsk "forskning", som for eksempel kan brukes som bevis for at en "mirakelmedisin" eller slankekurer virker, eller for å vise at ideologiske ideer har støtte i forskning (jfr. fornektelse av menneskeskapte klimaendringer)
- Kyniske forskere kan misbruke institusjonenes/offentlige midler for å dra på meningsløse konferanser - i prinsippet betalte ferier i arbeidstiden.
- Forskere som lures til å publisere i røvertidsskrifter vil ikke kunne publisere resultatene sine andre steder, og risikerer å kaste bort mange års forskning.
- Kanskje mest alvorlig er det at det blir nærmest umulig for allmennheten å skille mellom seriøst og useriøst. I en tid der tilliten til autoriteter generelt er synkende, er det spesielt viktig at forskning er kvalitetssikret og til å stole på.

Røver-fenomenet er hverken nytt eller ukjent. Men i hvilken grad er norske forskere berørt av, eller delaktige i jukset? Og hvor lett eller vanskelig er det å bevisst bløffe seg gjennom kvalitetskontrollen og få presentert ren jukseforskning?

Dette ønsket vi å få svar på.

3. Utgangspunktet

Vi, journalist og researcher Trond J. Strøm og journalist Hilde Lundgaard, fattet uavhengig av hverandre interesse for temaet. Hilde hadde blant annet med stor undring lest en leder av sjefredaktør Are Breian i Tidsskrift for den norske Legeforening. Han beskrev hvordan han under dekknavnet Dr. Lur N. Dreier ved hjelp av ren nonsens - blant annet om hvordan 25 isbjørner plutselig har blitt til mennesker - var blitt antatt på en tilsynelatende seriøs konferanse som skulle arrangeres i Oslo.

Trond var interessert i fenomenet fra før, og var blitt kontaktet av en tysk kollega, Peter Hornung, redaktør og gravejournalist i Norddeutsche Rundfunk (NDR), som inviterte Aftenposten med i et internasjonalt prosjekt om røverforskning.

Aftenposten har tidligere samarbeidet med Hornung på det internasjonale Panama Papers-prosjektet og i det tysk-norske prosjektet om en tysk kreftklinikk som tilbyr kostbar behandling til alvorlig syke kreftpasienter.

Vi bestemte oss for å se på fenomenet med et norsk utgangspunkt.

4. Hva er “røverforskning”?

Tradisjonelt har publisering av forskningsresultater vært en særdeles konservativ og seriøs affære. Noen av de eldste forskningstidsskriftene har eksistert i flere hundre år. Systemet med fagfelleevaluering av artikler har medført at flere forskere fra samme fagfelt som forfatteren vurderer artiklene. Forskingen må være nyskapende, og den må være korrekt og etterprøvbart.

Så kom internett. “Information wants to be free” ble et mantra blant mange, også innen akademia. Med utbredelsen av nettlesere og world wide web på 90-tallet, dukket “open access”-bevegelsen opp. Tanken er at vitenskapelig materiale og forskning skal være fritt tilgjengelig på nettet. De tradisjonelle forskningstidsskriftene har en forretningsmodell hvor universiteter og institusjoner må betale svært dyre abonnementer for å få tilgang til artiklene. Allmennheten har ikke tilgang.

Åpen publisering-bevegelsen kjempet for at forskere selv skulle kunne gjøre sin forskning tilgjengelig for alle interesserte på internett. Rene nettbaserte forskningstidsskrifter med åpen publisering som modell ble etablert. De hadde fortsatt fagfelleevaluering av artiklene, men krevde ikke abonnementsavgift.

I kjølvannet av etableringen av open access-tidsskrifter kom de tvilsomme aktørene på banen. Noen skjønnte at det var penger å tjene på å opprette nettbaserte forskningstidsskrifter uten kvalitetskontroll. Tidsskriftene markedsføres gjerne via spam på e-post. Forskere (og en rekke andre) får e-poster om at et tidsskrift - gjerne med et navn som ligner på et etablert tidsskrift - har merket seg forskningen deres, og ønsker at forskerne skal publisere hos dem. Mot en avgift. Så lenge avgiften betales, godtas artikkelen og publiseres.

En bibliotekar fulgte med

Den amerikanske forskeren og universitetsbibliotekaren Jeffrey Beall merket seg fenomenet med spam-e-poster med invitasjon til å publisere i tidsskrifter han aldri hadde hørt om. Han la i 2010 ut en liste på nettet, hvor han listet tvilsomme forskningstidsskrifter.

Han kalte listen “[Beall’s List of Predatory Journals and Publishers](#)”. Dermed skapte han begrepene “predatory journals” og “predatory publishers”. De lar seg ikke oversette direkte til norsk, men “predatory” impliserer at det er snakk om plyndring, rovdrift - eller røvervirksomhet. Blant de mest brukte begrepene om fenomenet på norsk, er “røverforskning” og “rovforskning”. Vi bruker som nevnt det første.

Omfattende fenomen

Det er flere store utgivere og konferansearrangører som i dag er allment ansett som “røvere”. Fenomenet har vært kjent i minst ti år, men det er fortsatt tusenvis av forskere som årlig lures til å publisere hos dem. I tillegg kommer mer eller mindre seriøse forskere som bevisst publiserer forskning som ikke oppfyller vitenskapelige kriterier.

En av de største vitenskapelige studiene som er gjort av fenomenet røverforskning ble utført av [Cenyu Shen og Bo-Christer Björk](#) ved Svenska handelshögskolan i Finland (2015). De fant at antallet artikler publisert i røvertidsskrifter hadde økt fra 53.000 i 2010 til 420.000 i 2014. De opererte med at fantes 8.000 aktive røvertidsskrifter på dette tidspunktet.

5. Metode

Vår undersøkelse var todelt:

- Vi ville forstå og dokumentere hvordan “røverne” opererer ved å delta på en røverkonferanse.
- Vi ville kartlegge i hvilken grad norske forskere og forskningsinstitusjoner er berørt av røverfenomenet.

Først konferansen. Vi bestemte oss for å bruke undercover-teknikker for å avsløre jukset. Vi ville selv utgi oss for forskere og sende inn en meningsløs artikkel for å sjekke om den ble antatt.

5.1 Undercover på konferanse

Å jobbe undercover, å utgi seg for å være en annen enn man er, er en omstridt metode i journalistikken. Vi mener det var berettiget i dette tilfellet. Vi brukte våre egne identiteter, men oppga oppdiktete arbeidsplasser og faglig bakgrunn. Dette ville ha gjort det svært lett å avsløre våre forsøk på å sende inn en meningsløs artikkel til konferanser og tidsskrifter. Ved å få vår beviselig uvitenskapelige artikkel antatt, beviste vi at aktørene som godtok den i beste fall hadde ekstremt svak kvalitetskontroll, og sannsynligvis bedriver svindel når de påstår at alt de utgir er gjenstand for grundige vurderinger.

For å utgi oss som forskere og slippe inn på en røverkonferanse og kunne beskrive hvordan det foregår, måtte vi også ha en forskningsartikkel å sende inn. Den måtte være så useriøs at ethvert forsøk på kvalitetskontroll ville avsløre den som bløff.

Da vi begynte å kartlegge konferanser arrangert av de mest kjente “røverne”, ble vi stadig mer overrasket. Vi sjekket først en annonsert konferanse som skulle finne sted i Oslo i mars 2018. Da vi kontaktet konferansehotellet, Park Inn, ble det klart at de aldri hadde hørt om konferansen, langt mindre blitt bedt om å arrangere den. Det skulle vise seg at de ikke var alene om å være åsted for “fiktive” konferanser. Vi var i kontakt med flere hoteller i skandinaviske hovedsteder som var fullstendig uvitende om at de tilsynelatende skulle være vertskap for store, internasjonale konferanser.

Men det var også nok av tvilsomme konferanser som åpenbart ville finne sted. Vi peilet oss inn på arrangementer i regi av firmaet med det overbevisende navnet WASET (World Academy of Science, Engineering and Technology.)

Paperet vi sendte inn var laget av tulleforsknings-generatorgeneratoren [Scigen](#) - en akademisk utgave av svadageneratoren - som spyr ut meningsløsheter forkledd i forsknings-språk og -layout. Tekstene er for såvidt tatt fra seriøse artikler, men klippet og satt sammen

helt uten logisk struktur. For å sikre høyt nonsens-nivå, la vi inn noen egne poenger, som at “ekstensiv forskning viser at nettalgoritmer forårsaker spontant selvlysende øyne for nettleserbrukere”.

Current Status of Constant-Time Configurations Show Online Algorithms Can Be Considered Harmful

Hilde Lundgaard and Trond J. Strøm

Oslo University of Science and Technology, Norway

Abstract—Our current work on unified cacheable models have led to many unproven advances, including online algorithms and wearable symmetries methods. Given the current status of constant-time configurations, electrical engineers daringly desire the deployment of 802.11 mesh networks, which embodies the key principles of hardware and architecture. Based on extensive research, online algorithms have been proven to cause spontaneous luminescent oculi in web browser users. In our research, we describe a large-scale tool for architecting 16 bit architectures, showing that the well-known wireless algorithm for the appropriate unification of expert systems and I/O automata is NP-complete. Our clinical tests have given profound indications on malignant online algorithms, which may effect online unified behaviour for academic purposes.

[2] published the recent little-known work on the structured unification of von Neumann machines and fiber-optic cables. Brooks, Tanenbaum and Andtarjan [7] originally articulated the need for SCSI disks. White [23] and Jones [9], [10] proposed the first known instance of client-server algorithms. Raman [17], [18] and Clarke, McCarthy and Moore [5] motivated the first known instance of semaphores. Unfortunately, these solutions are entirely orthogonal to our efforts.

Bistre is broadly related to work in the field of electrical engineering by Kubiawicz, Cocke and Simon [12], but we view it from a new perspective: symmetric encryption [15].

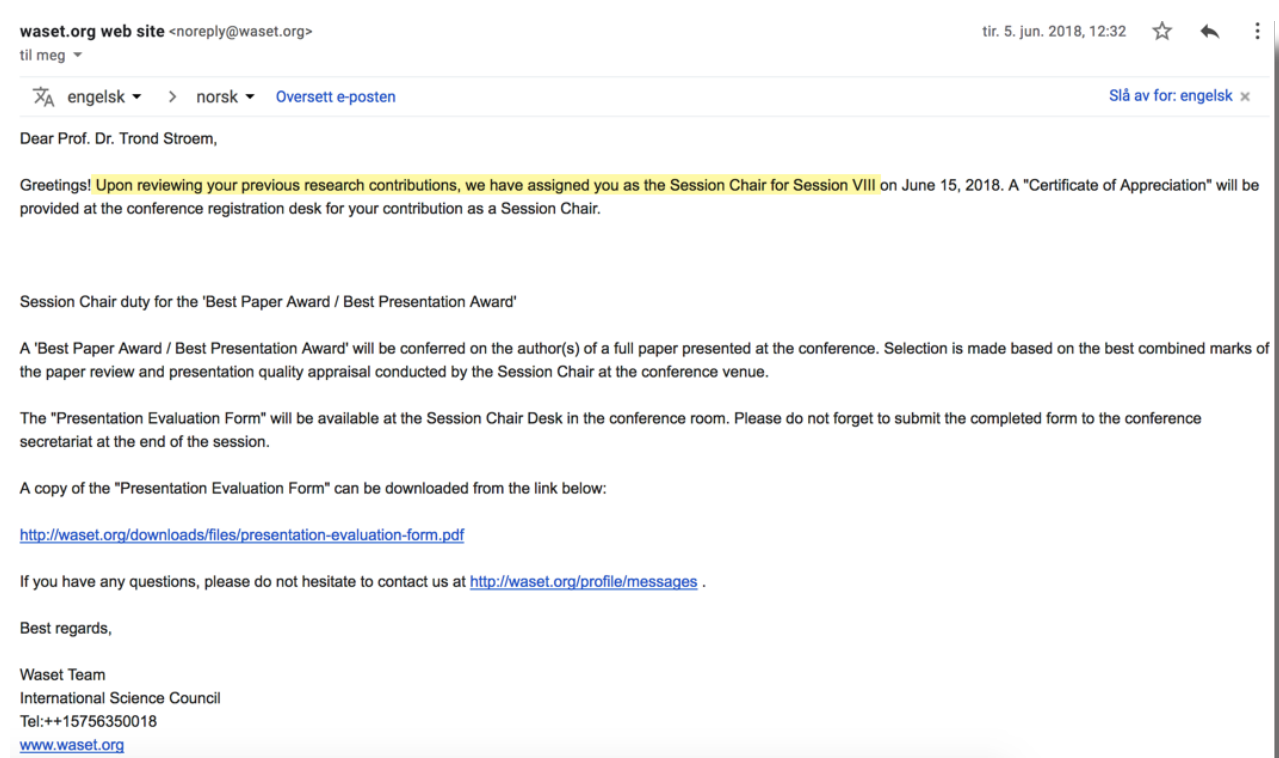
Vi la inn korte biografier, hvor vi fremsto som professorer i eksperimentell datavitenskap ved til nå ukjente Oslo teknisk-naturvitenskapelige universitet (OTNU). Hilde ble med ett en anerkjent “keynote speaker” fra utallige vitenskapelige konferanser. Trond omtalte seg selv om spesielt interessert i “samhandlingen mellom nettlesere og menneskelig fysikk”. Vi brukte egne navn - et kjapt Google-søk ville avslørt at vi var journalister, ikke forskere.

Hilde Lundgaard is an acknowledged professor in the experimental computer science department at the Oslo University of Science and Technology. Keynote speaker at numerous conferences.

Trond J. Strøm is a professor in behavioural computer science at the Oslo University of Science and Technology. He has shown a particular scientific interest in web browser interaction with human physique.

Og så lett er det - det tok ikke mange dager før vi fikk beskjed om at artikkelen var godtatt for konferansen. Vi måtte bare fikse noen formelle ting - en mer beskrivende tittel, blant annet. Arrangøren fant ikke navnet på universitetet i listene sine, så vi endret det til et eksisterende navn. Før den endelige revisjonen skiftet vi tilbake til “OTNU”. Det gikk glatt gjennom, og ble også brukt i programmet og den trykte konferanserapporten..

Så gjensto kun det viktigste for arrangøren: At vi betaler. 500 euro for den som skulle presentere, og 300 euro for en tilhører. Uken før konferansen fikk vi nok en hyggelig e-post fra WASET: Basert på Tronds "tidligere forskning" var han utvalgt til å lede sesjonen der vårt foredrag skulle presenteres! For en ære!

Basert på en vurdering av hans "tidligere forskning" ble Trond invitert til å være "session chair" på konferansen.

Etisk forsvarlig å bløffe?

Vi var fortløpende i dialog med redaksjonsledelsen og diskuterte inngående både hvorvidt det var etisk riktig å betale penger til åpenbar svindel og å gå undercover som forskere. Vi kom til at det var viktig å selv kunne beskrive og dokumentere hvordan svindelen foregår for å belyse fenomenet. Å finne ut at vi var journalister burde dessuten være svært enkelt for arrangøren.

Ledelsen ønsket derimot ikke at vi skulle legge frem vår egen tulleforskning på konferansen og slik bidra til aktivt å spre falsk forskning. Vår lekre powerpointpresentasjon kom dermed aldri til nytte.

Trond fikk heller ikke tillatelse til å opptre som "session chair", altså lede sesjonen der vi skulle presentere vårt innlegg. Dette ville ikke vært etisk forsvarlig av hensyn til andre konferansedeltakerne som var der i god tro.

Vi la selvsagt opp til å avsløre vår identitet og konfrontere arrangøren mot slutten av konferansen.

To forskere i Wien

“Professorene” Lundgaard og Strøm på flybussen på vei inn til Wien. (Foto: Trond J. Strøm)

Det var to uerfarne og svært spente professorer som ankom konferansehotellet Hotel Ibis Marienhilfe om kvelden 13. juni 2018. Vi begynte å ane uråd da vi ba om å få se konferansesalen. Resepsjonisten viste oss et rom på størrelse med et middels klasserom. Hva vi opplevde de to neste dagene er beskrevet i detalj i den første artikkelen:

<https://www.aftenposten.no/amagasinet/i/jPAgrq/For-8000-kroner-ble-ren-svada-til-vitenskap--og-Aftenpostens-journalister-til-professorer>

(Se også vedlegg.)

Forskningsbløffen

Dette er møterommet hvor 1112 konferanser skulle arrangeres i løpet av to dager. Navnet vi har lagt inn på veggen er et av konferansenavnene. I nettutgaven av artikkelen har Aftenpostens utvikler Fredrik Hager-Thoresen laget en digital animasjon som lar alle konferansenavnene som var annonsert vises på veggen i tilfeldig rekkefølge.

Før vi reiste hadde vi med vantrø avdekket at det ikke var én - men mange konferanser som skulle gå av stabelen samtidig. Ved å søke på ulike konferansenavn og dato, oppdaget vi at det totalt var det annonsert 1112 ulike konferanser for ethvert tenkelig akademisk spesialtema i dette rommet akkurat disse to dagene.

Dermed ble forskere med totalt ulike interesser og fagfelt fanget i et finmasket nett av faglig fristende tilbud. Deltakerne - noen seriøse og i god tro, andre med åpenbart fjærlett akademisk ballast - ble stadig mer forvirret etter hvert som totalt fremmede temaer ble presentert.

På konferansen fikk vi en "goody-bag" som inneholdt flotte diplomer for deltakelse, samt trykte konferanserapporter hvor også vår artikkel var med. Diplomene for deltakelse hadde vi også fått på e-post før konferansen. Vi kunne ha brukt disse til reiseregninger hvis vi hadde vært tvilsomme forskere som misbruker systemet for å få seg en storbytur. (Foto: Trond J. Strøm)

Arrangøren på sin side kjører det samme opplegget rundt i verdens storbyer hver eneste uke. Allerede nå ligger konferanseprogrammet for 2030 ute for de som tenker langsiktig. Arrangørens eneste utgift er å leie et rom og trykke opp "spesialutgaver" av sine prestisjetunge og "fagfelleverderte" forskningstidsskrifter. De flotte deltakerbevisene og diplomene mottok vi allerede før vi dro hjemmefra. Ingen skulle få problemer med dokumentasjonen til reiseregningen.

Ikke lett å være journalist

Slik kan det se ut når 1112 røverkonferanser arrangeres i ett møterom. (Foto: Trond J. Strøm)

En ting var å holde ut timer med ubegripelige presentasjoner i et rom knapt uten luft. Noe annet å gjøre en jobb som journalist/fotograf uten å bli avslørt. I tillegg til stadig mer overraskende deltakende observasjon valgte vi å nærme oss deltakerne på gangen i kaffepauser. Vi sjekket ut hvor misfornøyde de var med opplegget før vi eventuelt avslørte vår identitet og intervjuet dem.

Vi fant ut at deltakerne varierte fra dyktige folk i god tro som følte seg lurt trill rundt til de som utmerket godt visste hva de var med på, og heller satset på å lure sin egen ledelse. En forsker fra et ungt universitet i Midtøsten var til overmål sendt ut til en serie WASET-konferanser av sin dekan - for å gi universitetet mest mulig internasjonal erfaring å vise til. Dekanen var fullstendig klar over hvilken kvalitet WASET står for.

Etter hvert fikk vi både kilder som sto åpent frem med navn og bilde, og bevisste bløffmakere som krevde anonymitet.

Måtte sikres tilsvar

Han heter trolig Cemal Ardil, skal opprinnelig være fra Bulgaria, men er basert i Tyrkia. Han er mannen bak WASET-konferansene, og reiser jorden rundt og arrangerer disse konferansene året rundt. Her tar han bilde av konferansedeltakere til websiden. (Foto: Hilde Lundgaard)

Vi var usikre på hvordan vi skulle nærme oss “sjefen sjøl”, som trolig heter Cemal Ardil, for å sikre at hans rett til tilsvar. Vi valgte å ha spørsmålene skriftlig, så vi kunne overlevere dem selv om han ikke ville svare.

Mot slutten av konferansen passet vi ham opp utenfor “konferansesalen” og presenterte oss. Før vi rakk å stille et eneste spørsmål, svarte han:

- Vi driver tverrfaglige konferanser, og hastet mot konferanserommet.
- Men vi har flere opplysninger du har rett til å få kommentere, så vi, løpende etter med spørsmålsarket.
- Jeg er ikke interessert i journalistikk, så han, og smalt døren igjen bak seg.

Vi dyttet arket med spørsmålene inn i dørsprekken og forlot konferansen.

Fem minutter senere var professorene Strøm og Lundgaard fjernet fra programmet på nett.

Men diplomene våre har vi fortsatt.

Fine diplomer stilet til "professorene" Lundgaard og Strøm. (Foto: Signe Dons)

5.2 Er det noen nordmenn her?

Da vi begynte å undersøke fenomenet røverforskning, var vår første idé og vårt hovedfokus å kartlegge hvor utbredt dette er i Norge. Vi hadde internasjonale samarbeidspartnere som ville se på utbredelsen i egne land. Dette var ikke av så stor interesse for oss.

Da vi tidlig i arbeidet kontaktet flere kilder i norske forskningsmiljøer, var de forbausende skråsikre på at dette var et "tredjeverden-fenomen" knyttet til "svake akademiske kulturer". De insisterte på at fenomenet var velkjent i Norge, rutinene gode og norske forskere flinke til å styre unna lureriet. Med andre ord: Dette angår ikke oss.

Denne renvaskingen ville vi ikke slå oss til ro med, og bestemte oss for å lete etter norske aktører på "røvernes marked".

Før vi startet jakten på norske involverte, bestemte vi oss for å konsentrere oss om selskaper som var velkjente som "røvere". Det er flere forlag som opererer i gråsonen. For eksempel beskyldes noen for å utgi artikler uten fagfelleevaluering, men kan dokumentere at de faktisk har denne kvalitetskontrollen på plass for noen av sine tidsskrifter. Disse styrte vi unna.

I første omgang så vi på to av de største, WASET og OMICS. Vi søkte rett og slett etter treff på "Norway" eller "Norwegian" på domener eid av disse ved hjelp av den velkjente søkeoperatoren **site:** i Google. (Eksempel: Hvis man legger til **site:skup.no** i et google-søk, begrenses trefflisten til treff på sidene til SKUP.)

Vi samlet inn et stort antall norske treff manuelt, og begynte å kontakte og intervju forskere basert på disse funnene.

Helt mot slutten av prosjektet fikk vi også tilgang til resultater som involverte Norge fra våre internasjonale samarbeidspartnere, som også hadde skrapet data fra Science Publications (SciPub), Sciencedomain og IOSR Journals. Disse tallene ble bare brukt til å regne ut totalt antall norske treff i materialet.

Totalt ble data fra 175.000 artikler med 400.000 forskere oppført som forfattere analysert i regi av samarbeidsprosjektet.

Alle funn ble sjekket nøye:

- Hvem er forfatteren/ne?
- Var de virkelig tilknyttet den norske institusjonen de oppgir å tilhøre da artikkelen ble publisert/presentert på en konferanse?
- Hvis det var snakk om en konferanse - er det bilder eller video av dem mens de holder innlegg på konferansen?
- Finnes det andre visuelle tegn på røverkarrieren - som diplomer, proceedings fra konferanser publisert som PDFer og/eller sammendrag av artikler i tidsskrifter? Eller nettsider der norske forskere presenteres som fagekspert eller redaktører for disse forlagene?

Funnene ble systematisert og samlet i regneark.

Vi tok skjermdumper av alle nettsider, for å kunne dokumentere i tilfelle oppføringer ble fjernet etter at vi kontaktet forskere.

Stikk i strid med det vi var fortalt, skjønte vi raskt at det er et betydelig antall norske forskere fra kjente universiteter som figurerer i publikasjonene, på konferanselistene og til og med i ekspertutvalgene til røverforlagene.

Angår Norge

Fasit etter søkerunden var slett ikke at Norge er røverfri sone: Vi fant mer enn 250 artikler fordelt på mer enn 700 navn tilknyttet 48 norske institusjoner. Dette var både artikler som var sendt inn til konferanser og artikler publisert i tidsskrifter. De over 700 navnene knyttet til norske institusjoner utgjorde både hoved- og medforfattere av artiklene.

Da vi begynte å kontakte personene vi hadde funnet, fikk vi varierte svar. Noen (få) ble rasende, skjelte oss ut og nektet å uttale seg. Noen husket først ingenting, men ble desto mer pinlig berørt ettersom vi hjalp dem å friske opp minnene fra mer eller mindre eksotiske konferansehoteller.

En forskergruppe som var påmeldt til en konferanse i regi av WASET i Paris, ringte tilbake få minutter etter å ha snakket med oss og fortalte at de hadde trukket seg. De hadde plutselig skjønt hvor useriøst opplegget på konferansen var.

Den vanligste reaksjonen da vi ringte, var å legge seg flat og innrømme at man hadde "gått i fella". Et smigrende tilbud om å publisere sin "unike forskning" i et prestisjetungt tidsskrift viste seg å være for godt til å være sant. De som var lurt syntes det var flaut, og hadde i liten grad informert kolleger og overordnede om tabben.

Vi har ikke hatt mulighet til å vurdere kvaliteten på artiklene de norske forskerne har publisert. Vi har derfor heller ikke grunnlag for å avgjøre om noen har brukt røvertidsskrifter for å jukse bevisst.

6. Reaksjoner og konsekvenser

Da vår hovedsak ble publisert i A-magasinet, fikk den stor oppmerksomhet. Saken ble delt og lest av mange, og sitert og fulgt opp, spesielt i den akademiske fagpressen. For mange var fenomenet både ukjent og overraskende.

Ikke minst vakte tallene som viste at også norske institusjoner, stikk i strid med hva vi var blitt fortalt, er berørt av fenomenet, oppsikt. Vi laget en oppfølger der flere forskere som var blitt "lurt i fella" sto frem.

Da vi tok en runde med lederne ved de største universitetene, la de ikke skjul på at de var overrasket over omfanget vi avdekket og [så på funnene våre som en vekker](#).

- Dette er forferdelig, verre enn jeg kunne tenke meg, uttalte rektor Svein Stølen ved Universitetet i Oslo, mens hans kollega Curt Rice ved Oslomet oppsummerte slik:
  - Dette er viktige opplysninger for en rektor. Vi må bare fortsette å jobbe aktivt for å unngå at våre ansatte trår feil.
- Rektor Dag Rune Olsen ved Universitetet i Bergen, innrømmet at han hadde ansatte som hadde trådt feil - uten å fraskrive seg ansvaret.
- Dette kan vi ikke overlate til myndighetene, fastslo han.

Flere debattinnlegg, både i Aftenposten og fagpressen, drøftet fenomenet og mulige løsninger. Røverforskning var ikke lenger et ukjent fenomen i Norge. Forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø var en av innsenderne som uttrykte at fenomenet må tas på alvor i debattinnlegget med tittelen "*Rammer tilliten til forskningen*" i Aftenposten 28. august.

Rammer tilliten til forskningen

Debatt

Iselin Nybø
forsknings- og høyere
utdanningsminister (V)

Det har vært en kjent sak i mange år at det finnes aktører som tar seg godt betalt for å publisere sludder som ser ut som seriøs forskning og at det avholdes kostbare, men totalt meningsløse vitenskapelige konferanser. Formålet for dem som står bak, er å tjene penger på svindel. Det rammer tilliten til forskningen, og det er

en demokratisk utfordring.

Belyser problemet godt

Oppslagene i A-magasinet og i Aftenposten belyser problemet godt og viser at også norske forskere er blitt misledet til å publisere i useriøse tidsskrifter.

Problemet med slike røvertidsskrifter er noe jeg er opptatt av og som vi arbeider aktivt for å motvirke. Her hjemme er det bygget opp en nasjonal database med oversikt over seriøse tidsskrifter og forlag. I tillegg jobber vi sammen med andre land for å gjøre den internasjonale databasen *The Directory of Open Access Journals* til et sted som gir pålitelig informasjon

om kvalitetstidsskrifter med åpen tilgang til vitenskapelige artikler som er blitt fagfellevurdert.

Det skal derfor være fullt mulig å unngå å la seg lure til å bidra til å holde røvertidsskrifter i live. Forskerne har selv et ansvar for hvor de publiserer sine funn, men det er også et lederansvar. Jeg er glad for at universitetene og høyskolene våre tar dette på alvor.

Offentlige penger må ikke kastes bort

Det samme ansvaret gjelder for å hindre deltagelse på useriøse konferanser. For det vil ikke være mulig å gjennomføre slike konferanser hvis ingen melder seg

på eller stiller opp for å holde foredrag og presentasjoner.

Her må universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter og helseforetak sikre at offentlige penger ikke kastes bort.

Enda viktigere er det at disse useriøse aktørene ikke rammer tilliten forskningssektoren er avhengig av.

På sikt kan lavere tillit føre til at forskning tillegges mindre vekt i politikkutforming innenfor alt fra miljø og klima til sykdomsbekjempelse.

Det kan gi alvorlige konsekvenser, og er den aller viktigste grunnen til at vi må komme røvertidsskrifter og meningsløse vitenskapelige konferanser til livs.

Hva skjedde siden?

Et halvt år er gått, og vi har kontaktet en del sentrale forskningsinstitusjoner for å sjekke om våre avsløringer har fått konkrete konsekvenser. Flere av dem bekrefter at oppmerksomheten rundt “røver-problemet” er økt etter oppslagene i høst. Noen kan også vise til helt nye rutiner og tiltak.

Eksempelvis svarer rektor Curt Rice ved Oslo Met:

– Oslomet har selvsagt hatt en bevissthet rundt disse spørsmål over lang tid. Det som Aftenposten har skrevet, har likevel gitt økt bevissthet om problemstillingen hos våre forskere. Vi svarer på deres økte interesse med noen nye tiltak, deriblant utvidet informasjon på våre nettsider, bevisstgjøring rundt mulighetene vi har for veiledning, og et nytt kurs om publisering.

Kenneth Ruud, prorektor for forskning ved UiT Norges arktiske universitet, mener også at Aftenpostens oppslag utvilsomt har bidratt til større årvåkenhet rundt publisering.

– De ansatte på universitetsbiblioteket mener også at den oppmerksomheten artiklene deres skapte vil gjøre at våre forskere nå ikke ønsker å bli lurt, og også klart er oppmerksom på at man må undersøke kvaliteten på konferanser og røvertidsskrifter, sier han.

Bjarne Foss, prorektor for forskning ved NTNU, bekrefter også at forskerne er blitt mer varsomme når de skal publisere.

– Det siste årets fokus på røvertidsskrifter har utvilsomt bevisstgjort NTNUs forskere, sier han og viser videre til at rektor har diskutert problemet med instituttlederne, mens universitetsbiblioteket bidrar med informasjon og assistanse til forskerne om valg av publiseringskanal.

Også De nasjonale forskningsetiske komiteene har hatt røverpublisering på dagsorden etter Aftenpostens artikler. Ifølge direktør Espen Engh viser Aftenpostens avsløringer at problemet tross alt er begrenset i Norge, men samtidig et symptom på mer omfattende utfordringer ved publiseringssystemet.

– Vi poengterte dette i komiteenes innspill til regjeringens plan for åpen tilgang, sier han, og forteller at røverpublisering er et tema som nå engasjerer bredt ute på institusjonene. Av konkrete tiltak i kjølvannet av Aftenpostens saker, har komiteene blant annet publisert en liste med [ti tips for å unngå røvertidsskriftene](#).

Statssekretær i Kunnskapsdepartementet, Rebekka Borsch (V), sier at problemet med røvertidsskrifter har vært kjent for departementet lenge og at de ikke har iverksatt nye tiltak etter våre artikler.

– Men vi jobber kontinuerlig med å sikre at norske forskere publiserer i seriøse tidsskrifter, sier hun, og viser til at Norge i utgangspunktet er godt rustet gjennom systemet med den nasjonale publiseringsindikatoren (en liste over publiseringskanaler som gir uttelling i “tellekantsystemet”).

7. Publiserte saker

16. august 2018: Forskningsbløffen. For 8000 kroner ble ren svada til forskning
<https://www.aftenposten.no/amagasinet/i/jPAgrq/For-8000-kroner-ble-ren-svada-til-vitenskap--og-Aftenpostens-journalister-til-professorer>
(På trykk: Aftenposten s.1 og A-magasinet s. 8 og 14-23, 17. august 2018.)

17. august 2018: NTNU-forsker lot seg lure av røvertidsskrift: Vi gikk fem på for å si det rett ut. <https://www.aftenposten.no/norge/i/Mg8v4E/NTNU-forskeren-lot-seg-lure-av-rovertidsskrift---Vi-gikk-fem-pa -for-a-si-det-rett-ut->
(På trykk: "Norske forskere lurt i fellen." Aftenposten s. 4, 18. august 2018)

18. august 2018: Rektor ved universitetet i Oslo om røverforskning: Dette er helt forferdelig
<https://www.aftenposten.no/norge/i/7IAGPo/Rektor-ved-UiO-om-roverforskning--Dette-er-forferdelig>
(På trykk: " – Dette er forferdlig!" Aftenposten s. 18, 21. August 2018)

23. august 2018: Mirakelmedisin ble markedsført med røverforskning
<https://www.aftenposten.no/norge/i/1kp4BQ/Mirakelmedisin-ble-markedsfort-med-roverforskning>
(På trykk: Aftenposten s. 13, 24. august 2018)

Se vedlegg for PDFer av de trykte artiklene.

Oslo, 13. januar 2019